

Laboratorul 03.

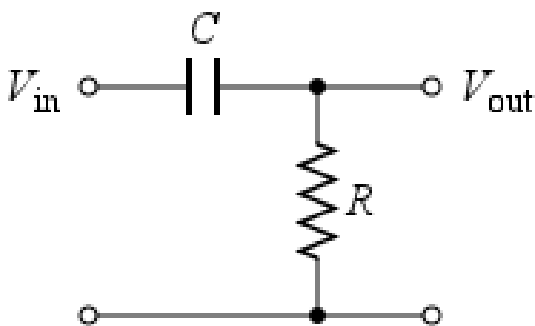
Circuite liniare și funcția de transfer

Materiale ajutătoare:

1. D. Johnson's book [<http://www.ece.rice.edu/~dhj/courses/elec241/col10040.pdf>]
  - a. Secțiunile 3.9, 3.10, 3.13, 3.14 (pentru Exercițiul 1)
  - b. Secțiunea 4.2 (pentru Exercițiul 2)

Exercițiul 1 [6p]

În acest exercițiu va trebui să analizați următorul circuit:

similar cu ce-am făcut la curs.

Pentru asta va trebui să:

1. Găsiți funcția de transfer a circuitului [1p]
2. Găsiți ce face acest circuit (efectele asupra semnalelor de intrare) [1p]
3. Găsiți frecvența de tăiere ca o funcție de R și C [1p]
4. Găsiți niște valori pentru R și C , dacă avem nevoie de $f_c = 5kHz$ [1p]
5. Folosiți acest simulator [<http://www.falstad.com/circuit/e-filt-hipass.html>] pentru a crea circuitul cu aceste valori (uitați-vă la exemplul cu filtrul RC tranzitoriu) [1p]
6. Schimbați valoarea frecvenței semnalului de intrare astfel încât să fie mai apropiată, mai mică sau mai mare decât frecvența de tăiere f_c și verificați rezultatele [1p]

Frecvența de tăiere este frecvența pentru care avem egalitatea: $|H(f)| = \frac{\max(|H(f)|)}{\sqrt{2}}$. Pentru a o găsi vom folosi definiția modului unui număr complex $|a + jb| = \sqrt{a^2 + b^2}$ și proprietatea $|\frac{a}{b}| = \frac{|a|}{|b|}$.

Exercițiul 2 [4p]

În acest exercițiu vom începe să lucrăm cu seria Fourier, unul dintre cele mai importante instrumente în procesarea digitală a semnalelor. Va trebui să vă familiarizați cu acesta.

La curs am vorbit despre faptul că orice semnal periodic de perioada T se poate descompune într-o sumă de semnale de bază. Această descompunere poartă numele de seria Fourier și ne arată cum se descompune orice semnal periodic într-o sumă de sinusoid.

Forma clasică a seriei Fourier:

$$s(t) = a_0 + \sum_{k=1}^{\infty} a_k \cos\left(\frac{2\pi kt}{T}\right) + \sum_{k=1}^{\infty} b_k \sin\left(\frac{2\pi kt}{T}\right)$$

Folosind formula lui Euler: $e^{jt} = \cos(t) + j\sin(t)$ și folosind coeficienții complexi $c_k \in \mathbb{C}$, unde $c_k = \frac{a_k - jb_k}{2}$ pentru $k > 0$, $c_k = \frac{a_k + jb_k}{2}$ pentru $k < 0$ și $c_k = \frac{a_k}{2}$ pentru $k = 0$ obținem formularea echivalentă:

$$s(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{j\frac{2\pi kt}{T}}$$

Având un semnal dat $s(t)$ putem calcula coeficienții Fourier după formula:

$$c_k = \frac{1}{T} \int_{t=0}^T s(t) e^{-j\frac{2\pi kt}{T}} dt$$

Folosind formula precedentă, la curs am demonstrat că un semnal dreptunghiular, de amplitudine "A" pe intervalul $[0, \frac{T}{2}]$ și de amplitudine "-A" pe intervalul $[\frac{T}{2}, T]$ are coeficienții Fourier dați de formula următoare:

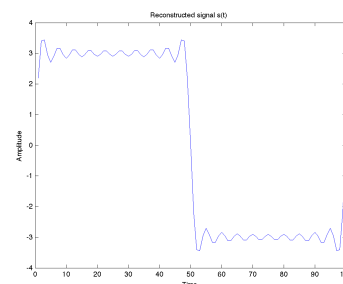
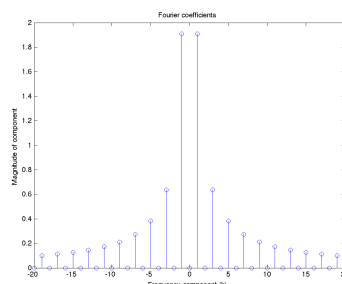
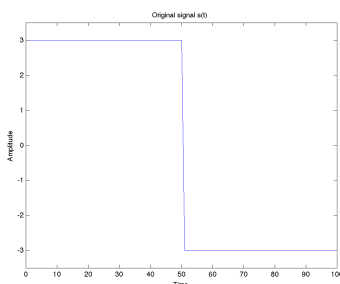
$$c_k = \begin{cases} \frac{2}{j\pi k} A & k \text{ impar} \\ 0 & k \text{ par} \end{cases}$$

În acest exercițiu va trebui să încercați să reconstruiți semnalul dreptunghiular folosind un număr limitat de coeficienți pentru a vedea diferența dintre semnalul original și cel reconstruit.

Principalii pași pentru asta sunt:

1. Creați semnalul original. Utilizați, de exemplu $T = 100$ și $A = 3$ și generați un semnal cu amplitudinea 3 peste primele 50 de eșantioane și -3 peste ultimele 50. Reprezentați grafic semnalul ca funcție de timp (unde timpul începe de la 1 până la 100). Ajustați limita verticală a plot-ului, folosind funcția 'ylim' (e.g. $[-A - 1, A + 1]$). [1p]
2. Calculați coeficienții Fourier c_k pentru $k = [-k_{max}, k_{max}]$. De exemplu pentru $k_{max} = 3$, avem $k = -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3$. Reprezentați grafic coeficienții c_k și observați simetria lor în jurul lui $k = 0$. Pentru a îi reprezenta va trebui să folosiți funcția 'stem'. De asemenea, va trebui să reprezentați doar magnitudinea, folosind funcția 'abs'. [1p]
3. Reconstruiți semnalul doar cu ajutorul acestor coeficienți, folosind formula din curs: $s(t) = \sum_{k=-\infty}^{\infty} c_k e^{j\frac{2\pi kt}{T}}$. [1p]
4. Reprezentați grafic noul semnal reconstruit și comparați-l cu originalul. [1p]
5. Folosiți diferite valori pentru k_{max} (de exemplu, 1, 5, 11, 49) și observați diferența. Vedeți cum, folosind din ce în ce mai mulți coeficienți, ne permitem să construim mai bine semnalul original.

Graficele voastre trebuie să arate similar cu acestea:

Semnalele reale au următoarea proprietate: coeficienții Fourier negativi sunt conjugații complexi ai celor pozitivi $c_{-k} = c_k^*$. Puteți verifica pentru semnalul nostru dreptunghiular. De asemenea, semnalele pare $s(-t) = s(t)$, au coeficienții complet reali, obținând $c_{-k} = c_k$ iar semnalele impare $s(-t) = -s(t)$, au coeficienții complet imaginari, obținând $c_{-k} = -c_k$.

ps/labs/03.txt · Last modified: 2020/10/28 18:49 by ionut.gorgos